

VIENOS KONVENCIJA DĖL DIPLOMATINIŲ SANTYKIŲ*

Valstybės, šios Konvencijos Šalys:

pažymėdamos, kad visų šalių tautos nuo senų laikų pripažįsta diplomatų statusą;
atsižvelgdamos į Jungtinių Tautų Įstatų tikslus ir principus, susijusius su suverenia valstybių lygybe, tarptautinės taikos ir saugumo palaikymu bei draugiškų santykių tarp valstybių stiprinimu;
įsitikinusios, kad tarptautinės konvencijos dėl diplomatinės santykių, privilegijų ir imunitetų sudarymas skatins draugiškų santykių tarp valstybių plėtrą nepriklausomai nuo jų konstitucinės ir socialinės sistemos skirtumų;

suprasdamos, kad tokios privilegijos ir imunitetai suteikiami ne atskirų asmenų poreikiams tenkinti, bet siekiant užtikrinti, kad diplomatinės atstovybės, kaip valstybėms atstovaujančios institucijos, veiksmingai vykdytų savo funkcijas;

patvirtindamos, kad šios Konvencijos nuostatų tiesiogiai nereguluoti klausimai ir toliau bus sprendžiami laikantis tarptautinės paprotinės teisės normų,

s u s i t a r è:

1 straipsnis

Šioje Konvencijoje vartojamų sąvokų reikšmė:

- a) „atstovybės vadovas“ yra asmuo, kurį atstovaujamoji valstybė įgaliojo vadovauti diplomatinės atstovybės darbui;
- b) „atstovybės nariai“ yra atstovybės vadovas ir atstovybės personalo nariai;
- c) „atstovybės personalo nariai“ yra atstovybėje dirbantys diplomatinio personalo, administracinio ir techninio personalo bei aptarnaujančiojo personalo nariai;
- d) „diplomatinio personalo nariai“ yra atstovybės personalo nariai, turintys diplomatinį rangą;
- e) „diplomatas“ yra atstovybės vadovas arba atstovybės diplomatinio personalo narys;
- f) „administracinio ir techninio personalo nariai“ yra atstovybės personalo nariai, dirbantys administracinį ir techninį darbą atstovybėje;
- g) „aptarnaujančiojo personalo nariai“ yra atstovybės personalo nariai, aptarnaujantys diplomatinę atstovybę;
- h) „privatus namų darbininkas“ yra asmuo, dirbantis atstovybės nario namuose ir nesantis atstovaujamosios valstybės tarnyboje;
- i) „atstovybės patalpos“ yra atstovybės tikslams naudojami pastatai arba jų dalys, įskaitant atstovybės vadovo rezidenciją, ir jiems priklausančios žemės sklypai nepriklausomai nuo to, kieno tai yra nuosavybė.

2 straipsnis

Diplomatiniai santykiai tarp valstybių užmezgami ir nuolatinės diplomatinės atstovybės įsteigiamos abipusiu sutikimu.

3 straipsnis

1. Diplomatinės atstovybės funkcijos *inter alia* yra šios:

- a) atstovavimas atstovaujamajai valstybei priimančiojoje valstybėje;
- b) atstovaujamosios valstybės ir jos piliečių interesų gynimas priimančiojoje valstybėje laikantis tarptautinės teisės normų;

* Jungtinių Tautų Tarptautinių sutarčių sąvado Nr. 7310. Lietuvos Respublikai įsigaliojo 1992 m. vasario 14 d.

- c) derybos su priimančiosios valstybės vyriausybe;
- d) informacijos apie sąlygas bei įvykius priimančiojoje valstybėje rinkimas teisėtomis priemonėmis ir šios informacijos perdavimas atstovaujamosios valstybės vyriausybei;
- e) draugiškų santykių tarp atstovaujamosios ir priimančiosios valstybių skatinimas bei jų ekonominių, kultūrinių ir mokslinių ryšių plėtojimas.

2. Jokia šios Konvencijos nuostata negali būti aiškinama kaip trukdanti diplomatinėms atstovybėms vykdyti konsulines funkcijas.

4 straipsnis

1. Atstovaujamoji valstybė turi įsitikinti, jog yra gautas priimančiosios valstybės sutikimas (agremanas) tam asmeniui, kurį ji numato akredituoti atstovybės toje valstybėje vadovu.
2. Priimančioji valstybė neprivalo nurodyti atstovaujamajai valstybei atsisakymo išduoti agremaną priežasčių.

5 straipsnis

1. Atsižvelgdama į susiklosčiusias aplinkybes, atstovaujamoji valstybė, tinkamai pranešusi atitinkamoms priimančiosioms valstybėms, gali akredituoti atstovybės vadovą arba paskirti bet kurį diplomatinio personalo narį daugiau nei į vieną valstybę, jeigu nė viena iš jų tam tiesiogiai neprieštarauja.
2. Jeigu atstovaujamoji valstybė akredituoja atstovybės vadovą vienoje arba kelse kitose valstybėse, ji gali įsteigti diplomatinės atstovybės, kurioms vadovautų laikinieji reikalų patikėtiniai, kiekvienoje valstybėje, kur nėra atstovybės vadovo būstinės.
3. Atstovybės vadovas arba bet kuris atstovybės diplomatinio personalo narys gali atstovauti atstovaujamajai valstybei bet kurioje tarptautinėje organizacijoje.

6 straipsnis

Dvi ar daugiau valstybių gali akredituoti tą patį asmenį atstovybės vadovu kitoje valstybėje, jei pastaroji priimančioji valstybė tam neprieštarauja.

7 straipsnis

Atsižvelgdama į išimtis, numatytas 5, 8, 9 ir 11 straipsniuose, atstovaujamoji valstybė gali laisvai skirti atstovybės personalo narius. Skiriant karo, jūrų arba aviacijos atašė, priimančioji valstybė gali pareikalausti, kad būtų gautas jos sutikimas paskirti iš anksto įvardytus asmenis.

8 straipsnis

1. Atstovybės diplomatinio personalo nariai paprastai turėtų būti atstovaujamosios valstybės piliečiai.
2. Atstovybės diplomatinio personalo nariais negali būti skiriami priimančiosios valstybės piliečiai be pastarosios sutikimo, kuris gali būti atšauktas bet kuriuo metu.
3. Priimančioji valstybė gali pasilikti teisę taikyti tokias pat nuostatas trečiosios valstybės piliečiams, kurie nėra tuo pačiu metu ir atstovaujamosios valstybės piliečiai.

9 straipsnis

1. Priimančioji valstybė, neprivalėdama motyvuoti savo sprendimo, gali bet kuriuo metu pranešti atstovaujamajai valstybei, kad atstovybės vadovas arba bet kuris atstovybės diplomatinio personalo narys yra nepageidaujamas (*persona non grata*) arba kad bet kuris kitas atstovybės personalo narys yra nepriimtinas. Tokiu atveju atstovaujamoji valstybė privalo atitinkamai atšaukti tokį asmenį arba atleisti jį iš pareigų atstovybėje. Asmuo gali būti paskelbtas *persona non grata* arba nepriimtinu iki jam atvykstant į priimančiosios valstybės teritoriją.

2. Jeigu atstovaujamoji valstybė atsisako vykdyti arba per pakankamą laiko tarpą neįvykdo savo įsipareigojimų, numatytų šio straipsnio 1 dalyje, priimančioji valstybė gali atsisakyti pripažinti tokį asmenį atstovybės nariu.

10 straipsnis

1. Priimančiosios valstybės Užsienio reikalų ministerijai arba kitai ministerijai, dėl kurios buvo susitarta, pranešama apie:

a) atstovybės narių paskyrimą, jų atvykimą ir galutinį išvykimą arba jų funkcijų atstovybėje pasibaigimą;

b) atstovybės nario šeimai priklausančio asmens atvykimą arba galutinį išvykimą ir atitinkamais atvejais apie tai, kad tas arba kitas asmuo tapo arba nustojo buvęs atstovybės nario šeimos nariu;

c) privačių namų darbininkų, dirbančių asmenims, paminėtiems šios dalies a punkte, atvykimą arba galutinį išvykimą bei tam tikrais atvejais apie šių darbo santykių pasibaigimą;

d) priimančiosios valstybės gyventojų priėmimą bei atleidimą iš darbo atstovybėje ar darbą privačiais namų darbininkais, suteikiantį teisę į privilegijas ir imunitetus.

2. Esant galimybei, apie atvykimą arba galutinį išvykimą pranešama iš anksto.

11 straipsnis

1. Jei nėra vienareikšmio susitarimo dėl atstovybės personalo dydžio, priimančioji valstybė gali pasiūlyti, kad atstovybės personalo dydis neviršytų tokių ribų, kokias ji laiko pagrįstomis ir įprastomis, atsižvelgiant į priimančiojoje valstybėje susiklosčiusias aplinkybes ir sąlygas bei į konkrečios atstovybės poreikius.

2. Priimančioji valstybė, laikydamasi tokių pat nuostatų ir nediskriminuodama nė vienos valstybės, taip pat gali atsisakyti priimti tam tikros kategorijos pareigūnus.

12 straipsnis

Atstovaujamoji valstybė negali be išankstinio vienareikšmiško priimančiosios valstybės sutikimo steigti įstaigas, sudarančias diplomatinės atstovybės dalį, kitose vietovėse nei pati atstovybė yra įsteigta.

13 straipsnis

1. Vadovaujantis priimančiojoje valstybėje vyraujančia praktika, kuri turi būti taikoma vienodai, atstovybės vadovas laikomas pradėjusiu vykdyti savo funkcijas priimančiojoje valstybėje nuo įgaliojamųjų raštų įteikimo momento arba nuo pranešimo apie jo atvykimą ir įgaliojamųjų raštų teisėtų nuorašų įteikimo momento Užsienio reikalų ministerijai arba kitai ministerijai, dėl kurios buvo susitarta.

2. Įgaliojamųjų raštų arba jų teisėtų nuorašų įteikimo eiliškumas nustatomas pagal atstovybės vadovo atvykimo datą ir laiką.

14 straipsnis

1. Atstovybių vadovai skirstomi į tris klases:
 - a) ambasadoriai ir nuncijai, akredituoti prie valstybės vadovų, bei kiti atstovybės vadovai, turintys lygiavertį rangą;
 - b) pasiuntiniai, ministrai ir internuncijai, akredituoti prie valstybės vadovų;
 - c) reikalų patikėtiniai, akredituoti prie užsienio reikalų ministrų.
2. Negali būti daroma skirtumų tarp atstovybių vadovų, išskyrus vyresnybės ir etiketo klausimus, priklausomai nuo to, kokiai klasei jie priklauso.

15 straipsnis

Būsimų atstovybių vadovų klasė nustatoma valstybių susitarimu.

16 straipsnis

1. Vienos klasės atstovybių vadovų vyresnybė nustatoma pagal laiką, kai jie pradėjo vykdyti savo funkcijas pagal 13 straipsnį.
2. Atstovybės vadovo įgaliojamųjų raštų pakeitimai, nekeičiantys jo klasės, nedaro įtakos jo vyresnybei.
3. Šis straipsnis neužkerta kelio buvimo valstybėje priimtai praktikai Šventojo Sosto atstovo vyresnybės atžvilgiu.

17 straipsnis

Atstovybės diplomatinio personalo narių vyresnybės seką atstovybės vadovas praneša Užsienio reikalų ministerijai arba kitai ministerijai, dėl kurios buvo susitarta.

18 straipsnis

Tvarka, kurios kiekviena valstybė laikosi priimdama atstovybių vadovus, turi būti vienoda kiekvienai jų klasei.

19 straipsnis

1. Jeigu atstovybės vadovo vieta yra laisva arba atstovybės vadovas negali vykdyti savo funkcijų, tai atstovybės vadovo funkcijas laikinai atlieka laikinasis reikalų patikėtinis. Laikinojo reikalų patikėtinio pavardę praneša atstovybės vadovas arba, jeigu jis to padaryti negali, atstovaujamosios valstybės Užsienio reikalų ministerija priimančiosios valstybės Užsienio reikalų ministerijai arba kitai ministerijai, dėl kurios buvo susitarta.
2. Kai priimančiojoje valstybėje nėra nė vieno atstovybės diplomatinio personalo nario, atstovaujamoji valstybė, priimančiajai valstybei sutinkant, gali skirti atsakingą asmenį einamiesiems atstovybės administraciniais reikalais tvarkyti iš administracinio ir techninio personalo narių.

20 straipsnis

Atstovybė ir jos vadovas turi teisę kelti atstovaujamosios valstybės vėliavą ir kabinti jos herbą ant atstovybės patalpų, įskaitant atstovybės vadovo rezidenciją, bei ant pastarojo transporto priemonių.

21 straipsnis

1. Buvimo valstybė arba suteikia atstovaujamajai valstybei pagalbą įsigyjant, vadovaudamasi jos įstatymais, šiai atstovybei būtinas patalpas savo teritorijoje, arba padeda apsirūpinti jomis kitu būdu.

2. Jei reikia, ji taip pat padeda atstovybėms aprūpinti tinkamu gyvenamuoju plotu atstovybės narius.

22 straipsnis

1. Atstovybės patalpos neliečiamos. Priimančiosios valstybės valdžios atstovai negali į jas įeiti negavę atstovybės vadovo sutikimo.

2. Priimančioji valstybė privalo imtis visų reikiamų veiksmų atstovybės patalpoms apsaugoti nuo bet kokio įsiveržimo ar žalos padarymo ir užkirsti kelią bet kokiam atstovybės rimties sutrikdymui ar orumo pažeminimui.

3. Atstovybės patalpos, jų baldai ir kitas turtas, taip pat transporto priemonės turi imunitetą nuo kratos, rekvizicijos, arešto ir vykdomųjų veiksmų.

23 straipsnis

1. Atstovaujamoji valstybė ir atstovybės vadovas atleidžiami nuo visų valstybinių, regioninių ir municipalinių mokesčių bei rinkliavų už nuosavas ar nuomojamas atstovybės patalpas, išskyrus mokesčius už suteiktas konkrečias paslaugas.

2. Atleidimas nuo mokesčių, numatytas šiame straipsnyje, netaikomas mokesčiams ir rinkliavoms, kuriais pagal priimančiosios valstybės teisę apmokestinami asmenys, esantys sutartiniuose santykiuose su atstovaujama valstybe ar atstovybės vadovu.

24 straipsnis

Atstovybės archyvai ir dokumentai neliečiami bet kuriuo metu, kur jie bebūtų.

25 straipsnis

Priimančioji valstybė sudaro atstovybei visas sąlygas vykdyti savo funkcijas.

26 straipsnis

Priimančioji valstybė užtikrina visų atstovybės narių judėjimo ir kelionių laisvę savo teritorijoje, jei jos įstatymai ir kiti teisės aktai dėl zonų, kurių lankymas draudžiamas ar ribojamas valstybės saugumo sumetimais, nenumato kitaip.

27 straipsnis

1. Priimančioji valstybė leidžia ir saugo atstovybės laisvą susižinojimą visais oficialiais klausimais. Susisiekdama su atstovaujamosios valstybės vyriausybe bei kitomis jos atstovybėmis ir konsulatais, kur jie bebūtų, atstovybė gali naudotis visomis tinkamomis priemonėmis, įskaitant diplomatinius kurjerius ir koduotus arba šifruotus pranešimus. Tačiau įrengti ir eksploatuoti bevielius siųstuvus atstovybė gali tik priimančiajai valstybei sutinkant.

2. Oficiali atstovybės korespondencija neliečiama. Oficiali korespondencija suprantama kaip visa korespondencija, susijusi su atstovybe ir jos funkcijomis.

3. Diplomatinis paštas negali būti atidarytas ar sulaikytas.

4. Visi diplomatinio pašto maišai turi turėti aiškius išorinius atpažinimo ženklus; juose gali būti gabenami tik oficialūs dokumentai bei daiktai, skirti oficialiam naudojimui.

5. Diplomatiniam kurjeriui, kuriam išduodamas oficialus dokumentas, nurodantis jo statusą ir diplomatinio pašto maišų kiekį, vykdančiam savo pareigas, suteikiama priimančiosios valstybės apsauga. Jis naudojasi asmens neliečiamybe ir negali būti sulaikytas ar laikomas suimtas jokia forma.

6. Atstovaujamoji valstybė arba atstovybė gali paskirti diplomatinius kurjerius vienkartinėms užduotims atlikti (*ad hoc* diplomatinius kurjerius). Tokiais atvejais taip pat taikomos šio straipsnio 5 dalies nuostatos, tačiau šioje dalyje nurodyti imunitetai nebeteikiami, kai kurjeris pristato gavėjui jam patikėtą diplomatinį paštą.

7. Diplomatinis paštas gali būti patikėtas į iš anksto numatytą oro uostą skrendančio civilinio orlaivio vadui. Jam išduodamas oficialus dokumentas, kuriame nurodomas diplomatinį paštą sudarančių maišų kiekis, tačiau jis nėra pripažįstamas diplomatinio kurjeriu. Vienas iš atstovybės narių gali būti pasiųstas tiesiogiai ir nekliudomas perimti diplomatinį paštą iš orlaivio vado.

28 straipsnis

Už vykdant jos oficialias funkcijas renkamus mokesčius ir rinkliavas atstovybė yra atleidžiama nuo visų fiskalinių prievolių priimančiajai valstybei.

29 straipsnis

Diplomato asmuo neliečiamas. Jis negali būti sulaikytas ar laikomas suimtas jokia forma. Priimančioji valstybė turi reikšti jam tinkamą pagarbą ir imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų išvengta bet kokio pasikėsimo į jo asmenį, asmens laisvę ir orumą.

30 straipsnis

1. Privati diplomato rezidencija naudojasi tokia pat neliečiamybe ir apsauga kaip ir atstovybės patalpos.

2. Jo dokumentai, korespondencija ir jo nuosavybė, atsižvelgiant į 31 straipsnio 3 dalyje numatytas išimtis, taip pat neliečiami.

31 straipsnis

1. Diplomatas naudojasi imunitetu nuo priimančiosios valstybės baudžiamosios jurisdikcijos. Jis taip pat naudojasi imunitetu nuo civilinės ir administracinės jurisdikcijos, išskyrus bylas dėl:

a) privataus nekilnojamojo turto, esančio priimančiosios valstybės teritorijoje, jeigu šis nėra valdomas atstovaujamosios valstybės vardu siekiant atstovybės tikslų;

b) paveldėjimo, kai diplomatas veikia kaip privatus asmuo, o ne atstovaujamosios valstybės vardu, ir yra testamento vykdytojas, paveldimo turto globėjas, įpėdinis ar paveldėtojas;

c) bet kokios profesinės ar komercinės diplomato veiklos, neįeinančios į jo tarnybines pareigas.

2. Diplomatas neprivalo duoti parodymų kaip liudytojas.

3. Diplomatu negali būti taikomos jokios vykdomosios priemonės, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 1 dalies a), b) ir c) punktuose, ir tik jei tokios priemonės gali būti taikomos nepažeidžiant jo asmens ir jo rezidencijos neliečiamybės.

4. Diplomato imunitetas nuo priimančiosios valstybės jurisdikcijos neatleidžia jo nuo atstovaujamosios valstybės jurisdikcijos.

32 straipsnis

1. Atstovaujamoji valstybė gali atsisakyti jos diplomatų ir asmenų, kurie naudojami imunitetu pagal 37 straipsnį, imuniteto nuo jurisdikcijos.

2. Atsisakymas visada turi būti aiškiai išreikštas.

3. Diplomatus ar asmenų, kurie naudojami imunitetu pagal 37 straipsnį, iniciatyva iškelta byla atima teisę remtis imunitetu nuo jurisdikcijos kaip gynybos argumentu nuo priešiškinio, tiesiogiai susijusio su jų pareikštu ieškiniu.

4. Imuniteto nuo jurisdikcijos atsisakymas civiliniame arba administraciniame procese nereiškia, kad atsisakyta imuniteto nuo sprendimo vykdymo, kurio gali būti atsisakyta atskirai.

33 straipsnis

1. Jei tai neprieštarauja šio straipsnio 3 dalies nuostatoms, diplomatas yra atleidžiamas nuo priimančiojoje valstybėje galiojančių socialinio aprūpinimo prievolių, kiek tai susiję su jo tarnyba atstovaujamajai valstybei.

2. Atleidimas, numatytas šio straipsnio 1 dalyje, taip pat taikomas namų darbininkams, dirbantiems tik diplomatui, jeigu:

a) jie nėra priimančiosios valstybės piliečiai arba nuolatiniai gyventojai; ir

b) jiems taikomos atstovaujamosios arba trečiosios valstybės socialinės apsaugos nuostatos.

3. Diplomatas, įdarbinęs asmenis, kuriems nėra taikomas šio straipsnio 2 dalyje numatytas atleidimas, turi vykdyti priimančiosios valstybės darbdaviams taikomas socialinio aprūpinimo prievoles.

4. Atleidimas nuo prievolių, numatytas šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, neužkerta kelio savanoriškai dalyvauti priimančiosios valstybės socialinio aprūpinimo sistemoje, jei toks dalyvavimas yra leidžiamas.

5. Šio straipsnio nuostatos nekeičia anksčiau sudarytų dvišalių ar daugiašalių susitarimų dėl socialinio aprūpinimo ir neužkerta kelio tokių susitarimų sudarymui ateityje.

34 straipsnis

Diplomatas atleidžiamas nuo visų asmenų ir nekilnojamojo turto, valstybinių, regioninių ar municipalinių mokesčių ir rinkliavų, išskyrus:

a) netiesioginius mokesčius, paprastai įskaičiuotus į prekių ir paslaugų kainą;

b) nekilnojamojo turto mokesčius ir rinkliavas už asmeninį turtą, esantį priimančiosios valstybės teritorijoje, jeigu šis nėra valdomas atstovaujamosios valstybės vardu siekiant atstovybės tikslų;

c) paveldimo turto ir paveldėjimo mokesčius priimančiajai valstybei, jei 39 straipsnio 4 dalies nuostatos nenumato kitaip;

d) pajamų mokesčius už asmens pajamas, gaunamas iš šaltinio priimančiojoje valstybėje, bei mokesčius už kapitalą, investuotą į verslo įmones priimančiojoje valstybėje;

e) mokesčius už suteiktas konkrečias paslaugas;

f) žyminį, registravimo ir analogiškus mokesčius, hipotekos mokesčius bei atlyginimą už atliekamus notarinius veiksmus nekilnojamojo turto atžvilgiu, jei 23 straipsnio nuostatos nenumato kitaip.

35 straipsnis

Priimančioji valstybė atleidžia diplomatus nuo visų darbo ir kitų viešųjų prievolių, nepriklausomai nuo jų pobūdžio, bei karinių prievolių, tokių kaip rekvizicija, kontribucija ar kariuomenės postovis.

36 straipsnis

1. Priimančioji valstybė, vadovaudamasi savo įstatymais ir kitais teisės aktais, leidžia įvežti ir atleidžia nuo visų muito mokesčių ir susijusių rinkliavų, išskyrus atlyginimą už sandėliavimą, pervežimą ir panašias paslaugas:

- a) prekes, skirtas oficialiam naudojimui atstovybėje;
- b) prekes, skirtas diplomato arba kartu gyvenančių jo šeimos narių asmeniniam naudojimui, įskaitant daiktus, skirtus jo įsikūrimui.

2. Asmeninis diplomato bagažas atleidžiamas nuo apžiūros, nebent yra pagrindo manyti, kad vežami daiktai, kuriems netaikomos šio straipsnio 1 dalyje paminėtos išimtys, arba daiktai, kuriuos įvežti arba išvežti draudžia priimančiosios valstybės teisės normos arba jų įvežimą ir išvežimą reguliuoja karantino taisyklės. Tokia apžiūra gali būti atliekama tik diplomatui arba jo įgaliotam atstovui dalyvaujant.

37 straipsnis

1. Diplomato šeimos nariai, gyvenantys kartu su juo, jeigu jie nėra priimančiosios valstybės piliečiai, naudojami 29-36 straipsniuose numatytais privilegijomis ir imunitetais.

2. Atstovybės administracinio ir techninio personalo nariai ir kartu gyvenantys jų šeimų nariai, jeigu jie nėra priimančiosios valstybės piliečiai arba nuolatiniai gyventojai, naudojami 29-35 straipsniuose numatytais privilegijomis ir imunitetais, su sąlyga, kad imunitetas nuo civilinės ir administracinės priimančiosios valstybės jurisdikcijos, numatytas 31 straipsnio 1 dalyje, netaikomas veiksmams, kuriuos jie atliko neidami tuo metu savo tarnybinių pareigų. Jie taip pat naudojami 36 straipsnio 1 dalyje nurodytais privilegijomis, susijusiomis su pirminio įsikūrimo daiktais.

3. Atstovybės aptarnaujančiojo personalo nariai, jeigu jie nėra priimančiosios valstybės piliečiai arba nuolatiniai gyventojai, naudojami imunitetu už veiksmus, kuriuos atliko eidami savo tarnybines pareigas, taip pat atleidžiami nuo mokesčių ir rinkliavų už tarnybines pajamas bei naudojami atleidimu, numatytu 33 straipsnyje.

4. Atstovybės narių namų darbininkai, jeigu jie nėra priimančiosios valstybės piliečiai arba nuolatiniai gyventojai, atleidžiami nuo mokesčių ir rinkliavų už darbines pajamas. Kitomis privilegijomis ir imunitetais jie gali naudotis tik tiek, kiek leidžia priimančioji valstybė. Tačiau šiems asmenims priimančioji valstybė turi vykdyti savo jurisdikciją taip, kad be priežasties netrukdytų vykdyti atstovybės funkcijas.

38 straipsnis

1. Be papildomų privilegijų ir imunitetų, kuriuos gali suteikti priimančioji valstybė, diplomatas, kuris yra priimančiosios valstybės pilietis arba nuolatinis gyventojas, naudojami tik imunitetu nuo jurisdikcijos ir neliečiamybe už veiksmus, atliktus vykdant savo funkcijas.

2. Kiti atstovybės personalo nariai ir namų darbininkai, kurie yra priimančiosios valstybės piliečiai arba nuolatiniai gyventojai, naudojami privilegijomis ir imunitetais tiek, kiek leidžia priimančioji valstybė. Tačiau šiems asmenims priimančioji valstybė turi vykdyti savo jurisdikciją taip, kad be priežasties netrukdytų vykdyti atstovybės funkcijas.

39 straipsnis

1. Kiekvienas asmuo, turintis teisę į privilegijas ir imunitetus, naudojasi jais nuo to momento, kai atvyksta į priimančiosios valstybės teritoriją, vykdamas į atstovybę, į kurią yra paskirtas, arba, jeigu jis jau yra toje teritorijoje, nuo pranešimo apie jo paskyrimą užsienio reikalų ministerijai arba kitai ministerijai, dėl kurios buvo susitarta.

2. Pasibaigus asmens, kuris naudojasi privilegijomis ir imunitetais, funkcijoms, šios privilegijos ir imunitetai paprastai nebeteikiami nuo to momento, kai jis išvyksta iš šalies arba kai pasibaigia tam reikalingas laiko tarpas, tačiau iki tol jie toliau teikiami net ir kilus ginkluotam konfliktui. Imunitetas taip pat toliau teikiamas už asmens veiksmus, kuriuos jis atliko eidamas savo pareigas atstovybėje.

3. Atstovybės nario mirties atveju jo šeimos nariai naudojasi suteiktomis privilegijomis ir imunitetais, iki pasibaigia išvykimui iš šalies reikalingas laiko tarpas.

4. Mirus atstovybės nariui, kuris nebuvo priimančiosios valstybės pilietis ar nuolatinis gyventojas, arba kartu gyvenusiam jo šeimos nariui, priimančioji valstybė leidžia išvežti mirusiojo kilnojamąjį turtą, išskyrus šioje šalyje įgytą turtą, kurio išvežimas buvo draudžiamas jo mirties momentu. Paveldėjimo mokesčiai neimami už kilnojamąjį turtą, kuris buvo priimančiojoje valstybėje dėl to, kad joje buvo mirusysis kaip atstovybės narys arba atstovybės nario šeimos narys.

40 straipsnis

1. Jei diplomatas kerta trečiosios valstybės teritoriją, turėdamas, jei reikia, šios valstybės vizą, arba yra joje pakeliui į atstovybę, į kurią yra paskirtas arba grįžta tęsti savo funkcijų, bei grįžta į savo šalį, ši trečioji valstybė suteikia jam neliečiamybę ir kitus imunitetus, reikalingus jo tranzitui ar grįžimui užtikrinti. Ta pati nuostata galioja bet kuriam privilegijomis ir imunitetais besinaudojančiam diplomato šeimos nariui, kuris lydi diplomata, atskirai keliauja pas jį ar grįžta į savo šalį.

2. Esant aplinkybėms, panašioms į numatytas šio straipsnio 1 dalyje, trečiosios valstybės neturi kliudyti kirsti jų teritoriją atstovybės administracinio ir techninio arba aptarnaujančiojo personalo nariams bei jų šeimų nariams.

3. Oficialiai korespondencijai ir kitiems oficialiems pranešimams, įskaitant koduotus arba šifruotus pranešimus, siunčiamiems per jų teritoriją, trečiosios valstybės suteikia tą pačią laisvę ir apsaugą, kurią suteikia priimančioji valstybė.

4. Trečiųjų valstybių įsipareigojimai, numatyti šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, taikomi ir asmenims, nurodytiems šiose dalyse, bei oficialiems pranešimams ir diplomatiniam paštui, kurių buvimas trečiosios valstybės teritorijoje yra nulemtas nenugalimos jėgos (*force majeure* aplinkybėmis).

41 straipsnis

1. Neapribojant jų privilegijų ir imunitetų visi asmenys, kurie naudojasi tokiomis privilegijomis ir imunitetais, privalo gerbti priimančiosios valstybės įstatymus ir kitus teisės aktus. Jie taip pat privalo nesikišti į šios valstybės vidaus reikalus.

2. Visi oficialūs reikalai su priimančiąja valstybe, patikėti atstovaujamosios valstybės atstovybei, tvarkomi su priimančiosios valstybės Užsienio reikalų ministerija ar per šią ministeriją, arba su kita ministerija, dėl kurios buvo susitarta, arba per tą kitą ministeriją.

3. Atstovybės patalpos negali būti naudojamos tikslams, nesuderinamiems su atstovybės funkcijomis, numatytiems šioje Konvencijoje, kitose bendrosios tarptautinės teisės normose arba bet kokiuose galiojančiuose specialiuose susitarimuose tarp atstovaujamosios ir buvimo valstybių.

42 straipsnis

Diplomatas negali siekdamas asmeninės naudos užsiimti priimančiojoje valstybėje privačia profesine arba komercine veikla.

43 straipsnis

Diplomato funkcijos pasibaigia *inter alia*:

a) atstovaujamajai valstybei pranešus priimančiajai valstybei apie diplomato funkcijų pasibaigimą;

b) priimančiajai valstybei pranešus atstovaujamajai valstybei apie jos atsisakymą pripažinti diplomata atstovybės nariu remiantis 9 straipsnio 2 dalimi.

44 straipsnis

Net kilus ginkluotam konfliktui, priimančioji valstybė privalo padėti asmenims, kurie naudojami privilegijomis ir imunitetais ir nėra priimančiosios valstybės piliečiai, bei jų šeimų nariams nepriklausomai nuo pastarųjų pilietybės kuo skubiau išvykti iš šalies. Skyrium imant, ji privalo, jei reikia, suteikti transporto priemones minėtiems asmenims išvykti ir jų turtui išvežti.

45 straipsnis

Jei diplomatiniai santykiai tarp dviejų valstybių yra nutraukiami arba atstovybės nariai yra laikinai ar visam laikui atšaukiami:

a) priimančioji valstybė privalo gerbti bei saugoti atstovybės patalpas kartu su joje esančiu turtu ir archyvais net ir kilus ginkluotam konfliktui;

b) atstovaujamoji valstybė gali savo atstovybės patalpas kartu su joje esančiu turtu ir archyvais patikėti globoti trečiajai valstybei, dėl kurios sutinka priimančioji valstybė;

c) atstovaujamoji valstybė gali patikėti savo ir savo piliečių interesų apsaugą trečiajai valstybei, dėl kurios sutinka priimančioji valstybė.

46 straipsnis

Atstovaujamoji valstybė, priimančiajai valstybei iš anksto sutikus ir paprašius trečiajai valstybei, neatstovaujamai priimančiojoje valstybėje, gali laikinai rūpintis tos trečiosios valstybės ir jos piliečių interesų apsauga.

47 straipsnis

1. Šios Konvencijos nuostatas priimančioji valstybė turi taikyti nediskriminuodama nė vienos valstybės.

2. Diskriminacija nelaikoma:

a) jeigu priimančioji valstybė riboja kokių nors šios Konvencijos nuostatų taikymą atsižvelgdama į šių nuostatų taikymo apribojimus jos atstovybėms atstovaujamojoje valstybėje;

b) jeigu laikydamosi papročių arba susitarimo, valstybės teikia viena kitai palankesnę režimą nei tas, kurio reikalauja šios Konvencijos nuostatos.

48 straipsnis

Šią Konvenciją gali pasirašyti visos valstybės, Jungtinių Tautų organizacijos arba jos specializuotųjų agentūrų narės, Tarptautinio Teismo Statuto narės, taip pat bet kurios kitos

valstybės, kurias Jungtinių Tautų Generalinė asamblėja yra pakvietusi tapti Konvencijos Šalimis: iki 1961 m. spalio 31 d. – Austrijos federalinėje užsienio reikalų ministerijoje, ir vėliau, iki 1962 m. kovo 31 d. – Jungtinių Tautų centrinėje būstinėje Niujorke.

49 straipsnis

Ši Konvencija turi būti ratifikuojama. Ratifikaciniai raštai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui.

50 straipsnis

Prie šios Konvencijos gali prisijungti bet kuri valstybė, priskiriama vienai iš keturių kategorijų, išvardytų 48 straipsnyje. Prisijungimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui.

51 straipsnis

1. Ši Konvencija įsigalioja trisdešimtą dieną, skaičiuojant nuo tos dienos, kai dvidešimt antrieji ratifikaciniai raštai arba prisijungimo prie šios Konvencijos dokumentai buvo deponuoti Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui.

2. Deponavus dvidešimt antruosius ratifikacinius raštus arba prisijungimo prie šios Konvencijos dokumentus, Konvencija kiekvienai vėliau ją ratifikuojančiai ar prisijungiančiai valstybei įsigalioja trisdešimtą dieną nuo jos ratifikacinių raštų ar prisijungimo dokumentų deponavimo.

52 straipsnis

Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius praneša visoms valstybėms, priskiriamoms vienai iš keturių kategorijų, išvardytų 48 straipsnyje, apie:

- a) šios Konvencijos pasirašymą ir ratifikacinių raštų arba prisijungimo prie jos dokumentų deponavimą pagal 48, 49 ir 50 straipsnius;
- b) šios Konvencijos įsigaliojimo datą pagal 51 straipsnį.

53 straipsnis

Šios Konvencijos originalus egzempliorius, kurio tekstai anglų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis turi vienodą teisinę galią, yra deponuojamas Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui, kuris perduoda patvirtintus jos nuorašus visoms valstybėms, priskiriamoms vienai iš keturių kategorijų, išvardytų 48 straipsnyje.

TAI PATVIRTINDAMI, žemiau nurodyti tinkamai savo vyriausybių įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.

PRIIMTA Vienoje tūkstantis devyni šimtai šešiasdešimt pirmųjų metų balandžio aštuonioliką dieną.